

KAPAKLI BELEDİYESİ ANAOKULU

OKUL E -GÜVENLİK POLİTİKASI

Önsöz;

Dijital teknolojiler okul çağı çocukları için de olağanüstü imkanlar ve fırsatlar sunuyor. Çocuklar da internet ortamının sağladıklarıyla bilgiye, eğlenceli oyunlara ve benzeri etkinliklere kolayca ve hızlıca erişim sağlayabiliyorlar. Ancak, dijital teknolojilerin sağladığı bu harika imkanların yanında, çocuğun zihinsel, ruhsal ve fiziksel saldırılarla, tuzaklarla karşılaşması tehlikesinin varlığı da hafife alınamaz bir gerçekliktir. Örnek vermek gerekirse internet ortamındaki bir çocuğun istem dışı da olsa karşısına çıkan bir reklamı izleme yoluyla ya da arama motoruna bilerek-bilmeyerek yazacağı yanlış bir kelime sebebiyle uygunsuz bir siteye girmesi mümkündür ya da çocuğun merakını kışkırtan bir görsel onu zihinsel, duygusal ya da fiziksel olarak tehlikeye düşürecek ortamlara sürükleyebilir.

Çok hızlı gelişen dijital teknolojiler sebebiyle ve ne yazık ki, çocuğu internet ortamından tamamen uzak tutmak mümkün olmamakta, tamamen yasaklamak sorunu çözmektedir. Kaldı ki çevresel etkenler ve ebeveyn tutumları sebebiyle internet ortamlarını tamamen yasaklamak ve erişimi engellemek imkansız bir hal almıştır. Bu sebeple çocuğu internet ortamının oluşturduğu tehlikelerden korumak için tamamen yasaklamaya çalışmaktan daha etkili tedbirler bulmak zorunluluğu vardır.

Öncelikle ifade etmek gerekir ki, dijital teknolojilerin sahip olduğu imkanlar sebebiyle alınabilecek hiçbir tedbir çocuğu yukarıda sözü edilen tehlikelerden yüzde yüz oranında koruyamayacaktır. Dolayısıyla söz konusu tehlikelerden kendisini koruması için çocuğa bilgi, bilinç ve davranış kazandırmaktan, bu hedef için çaba harcamaktan daha etkili bir yol kalmamaktadır. Bu gerçekler sebebiyle bizler; çocuklarımızı internet ortamlarının tehlikelerinden ve zararlarından koruyabilmek için bu okul politikası geliştirmiş ve uygulamaya koymuş bulunmaktayız.

Amaçlar ve Politika Kapsamı

- Kapaklı Belediyesi Anaokulu, çevrimiçi güvenliğin (e-Güvenlik), bilgisayarlar, tabletler, cep telefonları veya oyun konsolları gibi teknolojiyi kullanırken, dijital dünyadaki çocukların ve yetişkinlerin korunması için vazgeçilmez bir unsur olduğuna inanmaktadır.
- Güvenlik politikamız, öğrenci davranışları, Eğitim Programları, Veri Koruma ve Güvenliği ile zorbalık gibi politikaları içeren diğer politikalarla bağlantılı olarak etkileşim halindedir.
- Kapaklı Belediyesi Anaokulu, internetin ve bilgi iletişim teknolojilerinin günlük yaşamın önemli bir parçası olduğuna inanır. Dolayısıyla, riskleri yönetmeleri ve bunlara tepki vermek için stratejiler geliştirmenin yollarını öğrenmeleri için çocuklar desteklenmelidir.
- Kapaklı Belediyesi Anaokulu, eğitim standartlarını yükseltmek, başarıyı teşvik etmek, personelin mesleki çalışmalarını desteklemek ve yönetim işlevlerini geliştirmek için toplumun kaliteli İnternet erişimi sunma yükümlülüğüne sahiptir.
- Kapaklı Belediyesi Anaokulu, tüm çocukların ve personelin çevrimiçi olarak potansiyel zararlardan korunmasını sağlamakla sorumludur.
- Bu politika, yöneticiler, öğretmenler, destek personeli, çocuklar ve ebeveynler için hazırlanmıştır.

- Bu politika, internet erişimi ve kişisel cihazlar da dahil olmak üzere bilgi iletişim cihazlarının kullanımı için geçerlidir; çocuklar, personel ya da diğer kişilere, çalıştıkları dizüstü bilgisayarlar, tabletler veya mobil cihazlar gibi uzaktan kullanım için okul tarafından verilen cihazlar için de geçerlidir.

Tüm çalışanların sorumlulukları şunlardır:

- Çevrimiçi güvenlik politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunmak.
- Kabul Edilebilir Kullanım Politikalarını okumak ve onlara bağlı kalmak.
- Okul sistemlerinin ve verilerin güvenliğinden sorumlu olmak.
- Bir dizi farklı çevrimiçi güvenlik konusundaki farkındalığa sahip olmak ve onların bakımında çocuklarla nasıl ilişkili olabileceklerini bilmek.
- Yeni ve gelişmekte olan teknolojiler kullanıldığında iyi uygulamaları modellemek.
- Mümkün olduğunca müfredat ile çevrimiçi güvenlik eğitimi ilişkilendirmek.
- Okul koruma politikalarını ve prosedürlerini takip ederek endişe duyan bireyleri belirlenmek ve önlem alınmak.
- Olumlu öğrenme fırsatlarına vurgu yapmak.
- Bu alanda mesleki gelişim için kişisel sorumluluk almak.

Ebeveynlerin başlıca sorumlulukları şunlardır:

- Çocuklarıyla çevrimiçi güvenlik konularını tartışmak, okulun çevrimiçi güvenlik yaklaşımlarını desteklemek ve evde uygun güvenli çevrimiçi davranışları pekiştirmek.
- Teknoloji ve sosyal medyanın güvenli ve uygun kullanımını modellemek.
- Davranışlarında, çocuğun çevrimiçi olarak zarar görme tehlikesi altında olduğunu gösteren değişiklikleri belirlemek.
- Okul veya diğer uygun kurumlardan, kendileri ve ya çocukları çevrimiçi problem veya sorunlarla karşılaşarsa yardım veya destek istemek.
- Yeni ve gelişmekte olan teknolojilerin getirdiği fırsatlar ve risklerle ilgili olarak kendi bilinci ve öğrenimlerinden sorumlu olmak.
- Okulun çevrimiçi güvenlik politikalarının oluşturulmasına katkıda bulunmak.
- Öğrenme platformları ve diğer ağ kaynakları gibi okul sistemlerini güvenli ve uygun bir şekilde kullanmak.

Okul / web sitesinin yönetilmesi

- Okulumuz web sayfasında (<http://kapaklibelediyesianaokulu.meb.k12.tr/>) güvenli internet ile ilgili bağlantılar mevcut olup Web sitesinde iletişim bilgileri okul adresi, e-posta ve telefon numarası bulunmaktadır. Personel veya öğrencilerin kişisel bilgileri yayınlanmayacaktır.
- Okul Müdürü, Okul Müdür Yardımcısı ve Okul Bilişim Ekibi yayınlanan çevrimiçi içerik için genel yayın sorumluluğunu alacak ve bilgilerin doğru ve uygun olmasını sağlayacaktır.
- Web sitesi, erişilebilirlik fikri mülkiyet haklarına saygı, gizlilik politikaları ve telif hakkı da dahil olmak üzere okulun yayın yönergelerine uyacaktır.
- Öğrenci çalışmaları öğrencilerin izniyle ya da ebeveynlerinin izniyle yayınlanacaktır.
- Okul, çevrimiçi güvenlik dahil olmak üzere, toplumun üyeleri için okul web sitesinde korunma hakkında bilgi gönderecektir.
- Spam maillerden korunmak için e-posta adresleri çevrimiçi olarak dikkatli bir şekilde yayınlanacaktır.
- Öğrenci çalışmaları öğrencilerin izniyle ya da ebeveynlerinin izniyle yayınlanacaktır.
- Okul web sitesinin yönetici hesabı, uygun bir şekilde güçlü şifreyle şifrelenerek korunacaktır.
- Okul, çevrimiçi güvenlik dahil olmak üzere, toplumun üyeleri için okul web sitesinde korunma hakkında bilgi gönderecektir.

[Çevrimiçi görüntü ve videolar yayınlama](#)

- Öğrencileri içeren fotoğraflar dikkatlice seçilecek ve öğrencilerin net olarak kimliklerinin tespit edilmesine izin verilmeyecektir.
- Öğrencilerin isimlerinin tamamı Okul web sitesinde veya başka herhangi bir web sayfasında özellikle de fotoğraflarla ilişkilendirilmiş olanlar kullanılmayacaktır.
- Okulun internet sitesinde e-Twinning projeleri için kullanılan internet sitelerinde öğrencilerin fotoğrafları paylaşılmadan önce, ebeveynlerden veya velisinden yazılı izin belgesi alınacaktır.
- Fotoğraflar yakından ve öğrencinin karşı cephesinden çekilmeyecektir.
- Çalışmalar sadece öğrencinin ebeveynlerinin izni ile yayınlanabilir.

[Eğitim amaçlı video konferans ve web kamerası kullanımı](#)

- Okul, video konferansın çok çeşitli öğrenme avantajlarıyla zorlu bir faaliyet olduğunu kabul eder. Hazırlık ve değerlendirme, tüm faaliyet için gereklidir.
- Video konferans iletişim detayları kamuoyuna açık olarak paylaşılmayacaktır.
- Video konferans ekipmanları güvenli bir şekilde tutulacak ve gerekirse kullanılmadığında kilitlenecektir.
- Okul video konferans ekipmanları izinsiz olarak okul binalarından çıkarılmayacaktır.

•Personel, dış video konferans fırsatlarının ve / veya araçlarının uygun bir şekilde değerlendirildiğinden emin olacak ve olaylara erişmek için kullanılan hesapların ve sistemlerin uygun bir şekilde güvenli ve gizli olmasını sağlayacaktır.

Kullanıcılar

- Video konferanslar sadece grup öğretmenin sorumluluğunda ve onun tarafından gerçekleştirilecektir.
- Çocuklar video konferans faaliyetlerine katılmadan önce velilerin izni alınacaktır.
- Video konferans, sağlam bir risk değerlendirmesini takiben, resmi ve onaylanmış iletişim kanalları vasıtasıyla gerçekleştirilecektir
- Eğitimsel video konferans servisleri için özel oturum açma ve şifre bilgileri yalnızca personellere verilecek ve gizli tutulacaktır.

İçerik

- Bir video konferans dersi kaydederken, tüm siteler ve katılımcılar tarafından yazılı izin alınacaktır. Konferansın başlangıcında kayıt nedeni belirtilmeli ve video konferans kaydı tüm taraflara açık olmalıdır. Kaydedilen malzemeler güvenli bir şekilde saklanacaktır.
- Üçüncü taraf materyalleri dahil edilecekse, okul üçüncü şahsın fikri mülkiyet haklarını ihlal etmekten kaçınmak için bu kaydın kabul edilebilir olup olmadığını kontrol edecektir.
- Okul, bir video konferansa katılmadan önce diğer konferans katılımcılarıyla diyalog kuracak. Okul değilse, okul için uygun olan materyali teslim aldığı kontrol edecektir.

İnternetin ve ilgili cihazların uygun ve güvenli kullanımı

- İnternet kullanımı eğitimsel erişimin önemli bir özelliğidir ve tüm çocuklar bütünleşik okul müfredatının bir parçası olarak sorunlarını yanıtlamak için stratejiler geliştirmelerini destekleyecek ve onlara yardımcı olacak yaşa ve yeteneğe uygun eğitim alacaklardır.
- Okulun internet erişimi eğitimi geliştirmek ve genişletmek için sağlanmıştır.
- Çalışanların tüm üyeleri, çocukları korumak için tek başına filtrelemeye güvenmeyeceklerinin farkındadır ve gözetim, sınıf yönetimi ve güvenli ve sorumlu kullanım eğitimi önemlidir.
- Okula ait cihazlar, okulun Kabul Edilebilir Kullanım Politikasına uygun olarak ve uygun güvenlik ve güvenlik önlemleri alınarak kullanılacaktır.
- Personel üyeleri, web sitelerini, araçlarını ve uygulamalarını sınıfta kullanmadan önce veya evde kullanmayı önerirken daima ön bilgi alacaktır.
- Öğrenciler, bilginin konumlanması, alınması ve değerlendirilmesi becerileri de dahil olmak üzere, İnternette araştırmada etkili kullanımı konusunda eğitilecektir.
- Okul, personelin ve öğrencilerin İnternet'ten türetilen materyallerin telif hakkı yasalarına uygun olmasını ve bilgi kaynaklarını kabul etmesini sağlayacaktır.

- Öğretmen ve öğrencilerimiz okulda sadece Milli Eğitim Bakanlığının denetimindeki internet ağını kullanabilirler.
- Okulumuz internet ağına MEB SERTİFİKA güvenlik dosyası yüklenmeden internet ağına bağlanılamaz.
- Okul içerisinde proje için bile olsa sadece öğretmenlerin kayıtlı cihazları kullanılır.
- Diğer proje partnerleri ile iletişim ve görüntülü iletişim öğretmenler tarafından okul saatlerinde yapılmaktadır.
- E-güvenlik politikamız Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan güvenli internet çerçevesine dâhildir. (Milli Eğitim Bakanlığı 2017/12 Sayılı Genelge)
- Çalışanların tüm üyeleri, çocukları korumak için tek başına filtrelemeye güvenmeyeceklerinin farkındadır ve gözetim, sınıf yönetimi ve güvenli ve sorumlu kullanım eğitimi önemlidir.
- Tüm okul ait cihazlar, okulun Kabul Edilebilir Kullanım Politikasına uygun olarak ve uygun güvenlik ve güvenlik önlemleri alınarak kullanılacaktır.
- Personel üyeleri, web sitelerini, araçlarını ve uygulamalarını sınıfta kullanmadan önce veya evde kullanmayı önerirken daima değerlendirecektir.
- Öğrenciler, bilginin konumlanması, alınması ve değerlendirilmesi becerileri de dahil olmak üzere, internette araştırmada etkili kullanımı konusunda eğitilecektir.
- Okul, personelin ve öğrencilerin İnternet'ten türetilen materyallerin telif hakkı yasalarına uygun olmasını ve bilgi kaynaklarını kabul etmesini sağlayacaktır.
- Öğrencilere, okudukları ve ya gösterilen bilgilerin doğruluğunu kabul etmeden önce eleştirel düşünceleri öğretilecektir.

[Kişisel Cihazların ve Cep Telefonlarının Kullanımı](#)

- Okul politikamız sınıf dışında belirtilen şartlarda cep telefonu kullanımına izin vermektedir. Öğrenci ve ebeveynlerin/velilerin okul dışında yapılan geziler, kaplar ve ilave müfredat etkinliklerinde kullanımını içeren beklentiler ve politika gerekleri hakkında açıkça ve düzenli olarak tavsiyeler verilmektedir.
- Cep telefonu kameralarının (fotoğraf ve video) tuvaletlerde kullanılamaz ve insanları ve etkinliklerini bilgileri ve izinleri olmadan kaydetmesi yasaktır.
- Cep telefonları taciz edici ya da tehdit edici mesajlar göndermek için kullanılmamalıdır.
- Gençlerin ve yetişkinlerin cep telefonlarının ve diğer kişisel cihazların kullanımı, okul tarafından kararlaştırılacak ve okul Kabul Edilebilir Kullanım veya Cep Telefonu Politikası dahil olmak üzere uygun politikalarda yer alacaktır.
- Kapaklı Belediyesi Anaokulu, mobil teknolojilerle yapılan kişisel iletişimin, çocuklar, personel ve anne-babalar için gündelik yaşamın kabul edilen bir parçası olduğunun farkındadır; ancak, bu tür teknolojilerin okulda güvenli ve uygun bir şekilde kullanılmasını sağlamaktan sorumludur.

Kişisel cihazların ve cep telefonlarının güvenli bir şekilde kullanılması için beklentiler

- Kapaklı Belediyesi Anaokulu, mobil teknolojilerle yapılan kişisel iletişimin, çocuklar, personel ve anne-babalar için gündelik yaşamın kabul edilen bir parçası olduğunun farkındadır; ancak, bu tür teknolojilerin okulda güvenli ve uygun bir şekilde kullanılmasını gerektirir.
- Kişisel cihazların ve cep telefonlarının kullanımı yasaya ve diğer uygun okul politikalarına uygun olarak yerine getirilecektir.
- Okula getirilen her türlü elektronik cihazın sorumluluğu kullanıcıya aittir. Okul, bu tür öğelerin kaybı, çalınması veya zarar görmesi konusunda sorumluluk kabul etmez. Okul, bu tür cihazların potansiyel veya fiili neden olduğu olumsuz sağlık etkileri için sorumluluk kabul etmez.
- Kötüye kullanım veya uygun olmayan mesajların veya içeriğin cep telefonları veya kişisel cihazlarla gönderilmesi, topluluğun herhangi bir üyesi tarafından yasaklanır ve herhangi bir ihlal, disiplin / davranış politikasının bir parçası olarak ele alınacaktır.
- Kapaklı Belediyesi Anaokulunun topluluğunun tüm üyelerinden, kayboldukları veya çalındığı takdirde yetkisiz aramaların veya hareketlerin telefonlarında veya cihazlarında yapılamayacağından emin olmak için şifreler / pin numaraları kullanmaları önerilir. Parolalar ve pin numaraları gizli tutulmalıdır.
- Kapaklı Belediyesi Anaokulu topluluğunun tüm üyelerine, cep telefonlarının ve kişisel cihazlarının saldırgan, küçümseyen veya başka şekilde okul / ayar politikalarına aykırı düşen herhangi bir içerik içermediğinden emin olmaları önerilir.

Öğrencilerin kişisel cihazlarını ve cep telefonlarının kullanımı

- Okulumuz öğrencilerinin yaşları küçük olduğu için okula hiçbir şekilde cep telefonu, tablet getirmesine kullanmasına izin verilmeyecektir.

Personelin kişisel cihazlar ve cep telefonları kullanımı

- Personel, çocukların fotoğraflarını veya videolarını çekmek için cep telefonları, tabletler veya kameralar gibi kişisel cihazları kullanmaz ve yalnızca bu amaçla işle sağlanan ekipmanı kullanır.
- Personel kişisel cep telefonları ve cihazları ders saatlerinde kapatılıp / sessiz moda geçirilir.
- Bluetooth veya diğer iletişim biçimleri ders saatlerinde "gizlenmiş" veya kapalı olmalıdır.
- Bir personel okul politikasını ihlal ettiği durumlarda disiplin işlemi yapılır.
- Bir personelin, bir cep telefonuna veya kişisel bir cihaza kaydedilen veya saklanan yasadışı içeriğe sahip olduğu veya ceza gerektiren bir suç işlemiş olması durumunda, polise ulaşılabacaktır.

Ziyaretçiler kişisel cihazların ve cep telefonlarının kullanılması

- Ebeveynler ve ziyaretçiler, okulun kabul edilebilir kullanım politikasına uygun olarak cep telefonlarını ve kişisel cihazları kullanmalıdır.

- Fotoğraflar veya videolar çekmek için ziyaretçiler ve ebeveynler tarafından cep telefonlarının veya kişisel cihazların kullanılması, okul resim kullanımı politikasına uygun olarak gerçekleştirilmelidir.
- Okul, ziyaretçilere kullanım beklentilerini bildirmek için uygun tabela ve bilgileri sağlayacak ve sunacaktır.

Çocukların ve gençlerin katılımı ve eğitimi

- Öğrenciler arasında güvenli ve sorumlu internet kullanımının önemi ile ilgili farkındalık yaratmak için bir çevrimiçi güvenlik (e-Güvenlik) müfredatı oluşturulur ve okulun tamamında yer alır.
- Müfredat geliştirme ve uygulama da dahil olmak üzere okul çevrimiçi güvenlik politikaları ve uygulamaları yazarken ve geliştirirken öğrenci katkıları aranacaktır.
- Öğrenciler, Kabul Edilebilir Kullanım Politikasını, yaşlarına ve yeteneklerine uygun bir şekilde okumak ve anlamak için desteklenecektir.
- Tüm kullanıcılara ağ ve internet kullanımının izleneceği bildirilecektir.
- Kabul Edilebilir Kullanım beklentileri ve Posterler okulun gerekli yerlerinde yayınlanacaktır.
- İnternetin ve teknolojinin güvenli ve sorumlu kullanımı, müfredatta ve tüm konularda güçlenecektir.
- Okul, öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olarak çevrimiçi güvenliği geliştirmek için akran eğitimi uygulayacaktır.

Personelin katılımı ve eğitimi

- Okul idaremiz ve rehber öğretmenimiz tarafından dönem başında ve sonunda personellerle düzenli toplantılar yapmaktadır. Toplantı konuları; sosyal medya kullanımı, öğrencilerin sosyal medya kullanımında karşılaştıkları problemlerle nasıl başa çıkabilecekleri ve öğrencilerin fotoğraflarını kullanırken dikkatli olmaları gereken konular hakkında olmaktadır.
- Çevrimiçi güvenlik (e-Güvenlik) politikası, tüm çalışanların katılımı için resmi olarak sağlanacak ve tartışılacak ve korunma sorumluluğumuzun bir parçası olarak güçlendirilecek ve vurgulanacaktır.
- Personel, İnternet trafiğinin izlenebileceğini ve tek bir kullanıcıya kadar izlenebileceğinin farkında olacak. Okul sistemlerini ve cihazlarını kullanırken takdir yetkisi ve profesyonel davranış sergileyeceklerdir.
- Personel, çevrimiçi davranışlarının okuldaki rolü ve itibarını etkileyebileceğinin farkına varacaktır. Mesleği veya kurumu çürüme durumuna düşürdüğü veya profesyonel yeteneklerine güvenini kaybetmiş bir şeyin bulunduğu düşünülürse, kamusal, disiplin veya hukuki önlemler alınabilir.

Ebeveynlerin katılımı ve eğitimi

- Okul idaremiz ve rehber öğretmenimiz ebeveynleri veli toplantılarında bilgilendirir. Onları, sosyal ağlarda güvende olmak, güçlü bir şifre oluşturmak, E Twinning sayfalarında ve diğer sosyal ağ sitelerinde öğrencilerin fotoğraflarını kullanmak ve mobil cihazların kullanımı hakkında bilgilendirir.

Bunun yanında, sınıf öğretmenleri WhatsApp ve sosyal medya grupları hakkında ebeveynlerin bilgilerini sürekli tazeler. Ayrıca, okul politikamızın bir parçası olarak okul bilişim ekibi, okulun internet sayfasında e-güvenlik hakkında bilgi ve belgeler yayınlar.

- Kapaklı Belediyesi Anaokulu, çocukların internetin ve dijital teknolojinin güvenilir ve sorumlu kullanıcıları olabilmesi için ana-babaların oynayacakları önemli bir role sahip olduklarını kabul eder.
- Ebeveynlerin dikkatleri, okul açıklamaları ve okul web sitesinde okul çevrimiçi güvenlik (eGüvenlik) politikasına ve beklentilerine yönelecektir.
- Ebeveynler, Okula Kabul Edilebilir Kullanım Politikası'nı okumaya ve çocuklarıyla etkilerini tartışmaya teşvik edilecektir.
- Ebeveynlerin, çevrimiçi olarak çocukları için olumlu davranışları rol modellemeleri teşvik edilecektir.

[Çevrimiçi Olaylara ve Koruma sorunlarına yanıt verme](#)

- Okulun tüm üyeleri, filtreleme, cinsel içerikli mesajlaşma, siber zorbalık, yasadışı içerik ihlali vb. gibi çevrimiçi güvenlik (e-Güvenlik) endişelerini bildirme prosedürü hakkında bilgilendirilecektir.
- İnternet'in yanlış kullanımı ile ilgili şikayetler, okulun şikayet prosedürleri kapsamında ele alınacaktır.
- Çevrimiçi / siber zorbalık ile ilgili şikayetler, okulun zorbalık karşıtı politikası ve prosedürü kapsamında ele alınacaktır.
- Personelin yanlış kullanımı ile ilgili herhangi bir şikayet okul müdürüne yönlendirilecektir.
- Okul şikayet ve ihbar prosedürü öğrencilere, velilere ve personele bildirilecektir.
- Okul, çevrimiçi güvenlik (e-Güvenlik) olaylarını, okul disiplini / davranış politikasına uygun olarak yönetir.
- Okul, ebeveynlere, ihtiyaç duyulduğunda bunlarla ilgili endişeleri bildirir.
- Herhangi bir soruşturma tamamlandıktan sonra okul bilgi alacak, öğrenilen dersleri belirleyecek ve değişiklikleri gerektiği gibi uygulayacaktır.
- Sorunları çözmek için ebeveynlerin ve çocukların okulla ortak çalışması gerekmektedir.